

**การสร้างแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาค
สำหรับนักศึกษาจีน**
**The Construction of Lesson of Lessons on
Cultures of Thailand's Four Regions for Chinese
College Students**

CHEN XI ER

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การสร้างแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาคสำหรับนักศึกษาจีน” ที่ศึกษาวิชาเอกภาษาไทยชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยวงวาลี สาธารณรัฐประชาชนจีน นั้นผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาค ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 แบบเรียนที่สร้างขึ้นนี้ประกอบด้วยวัฒนธรรมไทยทั้งภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

แต่ละภาคประกอบด้วยแผนการสอนความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาคนั้นๆ คำศัพท์หลักภาษาไทยและการใช้ภาษาไทยวัฒนธรรมและประเพณีประจำภาคนั้นๆ แบบฝึกหัด แบบทดสอบท้ายบทเรียน และแบบทดสอบเมื่อผู้เรียนเรียนครบทั้ง 4 ภาค ผู้วิจัยได้นำแบบเรียนไปทดลองกับกลุ่มประชากร ได้แก่ ไซตามที่กลุ่มประชากรให้ข้อคิดเห็น ส่งแบบเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบ และได้แก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ จากนั้น จึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คน มีการทำแบบฝึกหัด ทดสอบท้ายบทเรียน และทดสอบเมื่อผู้เรียนเรียนจบทั้ง 4 ภาค สุดท้ายได้นำผลสอบไปวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

ผลการวิจัยพบว่าแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาคสำหรับนักศึกษาจีน นั้น มีประสิทธิภาพ E1/E2 = 86.00/86.90 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นแบบเรียนนี้จึงมีประสิทธิภาพและมีผลสัมฤทธิ์สามารถนำไปใช้สอนได้จริง

คำสำคัญ แบบเรียน , วัฒนธรรมไทย , นักศึกษาจีน, มหาวิทยาลัยวงวาลี

Abstract

This research aims to construct 80/80 standard lessons on Thai cultures in the central, northern, northeastern, and southern regions of Thailand for the third-year Chinese students majoring in Thai from GuangXi University, the Republic of China.

The lesson for each region consisted of a lesson plan, general information of the region, vocabulary, rules of Thai grammatical structures, culture and customs of the region, exercises, a test at the end of the unit. A final exam was given after the students finished all the lessons. The lessons had been piloted and they were adjusted based on the sample group's suggestions and the feedback from three experts. The revised lessons were used with a group of 25 third-year Chinese students majoring in Thai from GuangXi University. The students were assigned to do homework, a test at the end of each unit, and a final exam on the four regions. Finally, their test results were analyzed for the effectiveness of the lessons according to the 80/80 standard criteria.

The lesson effectiveness result was $E1/E2 = 86.00/86.90$, which was above the standard. Such finding suggests that these lessons are effective and can be used in a real classroom.

Keywords Lessons Thai Cultures, Chinese college students, GuangXi University

บทนำ

สาธารณรัฐประชาชนจีนกับประเทศไทย มีความสัมพันธ์ทางการทูตเมื่อปี 1975 จนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 35 ปีแล้ว ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ทั้งสองประเทศได้ร่วมมือกันสานสัมพันธ์ไมตรี และประสบความสำเร็จในการส่งเสริมพัฒนาเศรษฐกิจ การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและการศึกษาซึ่งกันและกัน ซึ่งทำให้ทั้งสองประเทศได้รับการยกย่องจากประเทศเพื่อนบ้านว่า เป็นแบบอย่างของความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีระบอบการปกครองแตกต่างกันแต่สามารถประสบความสำเร็จร่วมกันได้ (中新网. 2010)

ในปี 2004 สาธารณรัฐประชาชนจีนได้ริเริ่มจัดงานนิทรรศการแสดงสินค้าจีน-อาเซียน ณ นครหนานหนิง และหลังจากนั้นก็จัดเป็นประจำทุกปี โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมเขตการค้าเสรีและเป็นโอกาสทองในการร่วมมือกันพัฒนาระหว่างจีน-อาเซียน ในงานนิทรรศการแสดงสินค้าที่ยิ่งใหญ่ครั้งแรกนี้ สาธารณรัฐประชาชนจีนกับประเทศไทยประสบความสำเร็จในการร่วมลงทุนการค้าขายโดยประเทศไทยกลายเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ 13 ของสาธารณรัฐประชาชนจีน (南博会知识 . 2011) ด้วยเหตุนี้ การไปมาหาสู่กันของคนสองชาติระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนกับประเทศไทย ก็เพิ่มมากขึ้นโดยลำดับ ทำให้มีความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถ

ในการใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี เพื่อเป็นล่ามหรือเป็นผู้ประสานงาน ดังนั้น การเรียนภาษาจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับประชาชนทั้งสองฝ่าย ภาษาเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ซึ่งมนุษย์ใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อความคิด ความต้องการและอารมณ์ต่างๆ

จากความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น ปี 2007 มหาวิทยาลัยวงวาลีสารณรัฐประชาชนจีน จึงได้เปิดสอนหลักสูตรวิชาเอกภาษาไทยขึ้น ซึ่งแต่ละปี มหาวิทยาลัยวงวาลีจะคัดเลือกรับนักศึกษาเข้าศึกษาวิชาเอกภาษาไทย จำนวนไม่เกิน 30 คน เพื่อให้ได้นักศึกษาที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง จนถึงปัจจุบันมีนักศึกษาวินิจฉัยเอกภาษาไทยทั้งหมด 113 คน

การพัฒนาหลักสูตรวิชาเอกภาษาไทยของมหาวิทยาลัยวงวาลีได้ทำอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ต่อมา มีการจัดโครงการ 3+1 ขึ้น เป็นโครงการที่นักศึกษาเรียนวิชาภาษาไทยที่มหาวิทยาลัยวงวาลี 3 ปีและไปเรียนที่มหาวิทยาลัยในประเทศไทย 1 ปี ดังนั้น เวลา 2 ปีที่ศึกษาในมหาวิทยาลัย นักศึกษาจีนต้องเรียนพื้นฐานภาษาไทยให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้สามารถนำไปใช้ปรับตัวเข้ากับสังคมไทย อันเป็นการเตรียมพร้อมให้แก่นักศึกษา

การเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยนั้นจำเป็นจะต้องดำเนินควบคู่กันไปอย่างไม้อาจหลีกเลี่ยงได้ ผู้เรียนจึงต้องเข้าใจบรรทัดฐานและรูปแบบทางวัฒนธรรมของภาษาที่ตนเรียน (ภัทรพร หิรัญภัทร์. 2548: 85 - 86) วัฒนธรรมเป็นรูปแบบของพฤติกรรมและกระบวนการที่ฝังรากลึกอยู่ในความคิดของมนุษย์ จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ในการเรียนภาษาที่สอง เหตุเพราะภาษาและวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน การเรียนรู้ภาษาที่สองจึงมีความหมายรวมไปถึงการเรียนรู้วัฒนธรรมที่สองด้วย (Brown. 2000: 177 - 178) ภาษาสะท้อนถึงวัฒนธรรม ประเทศไทยมีวัฒนธรรมอันดีงาม สำนวนไทยกล่าวว่า เข้าเมืองตาหลิวต้องหลีกตาตาม หากไม่รู้วัฒนธรรมไทยก็ไม่เข้าใจสังคมไทย และไม่เข้าใจคนไทยด้วย (ฟู. 2544: 63) ดังนั้น การเรียนรู้วัฒนธรรมไทยจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการเรียนการสอนภาษาไทยเป็นอย่างมาก หากไม่สอนวัฒนธรรมไทยพร้อมกับการสอนภาษาไทยเหมือนกับการสอนสัญลักษณ์ที่ไม่มีความหมาย

วัฒนธรรมไทย คือ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยที่อยู่ร่วมกันได้ด้วยการสื่อความหมาย ใช้ชีวิตประกอบกิจกรรมและสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ด้วยลักษณะไทยๆ เป็นผลรวมของการสั่งสมประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถ ภูมิธรรม และภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทย ซึ่งถ่ายทอดสืบต่อกันมา ช่วยให้ชาวไทยในแต่ละสังคมนั้น อยู่รอดมีความเจริญสืบมาและมีความเป็นอยู่ (ฐิรชญา มณีเนตร. 2553: 115 - 116) วัฒนธรรมไทย มีความหลากหลาย และมีลักษณะโดดเด่นที่แตกต่างกันตามแต่ละภาค ภาคกลางเป็นดินแดนแห่งอารยธรรมที่สืบเนื่องมาตั้งแต่สมัยทวารวดี มีอารยธรรมเก่าแก่ มีประชากรหลายชาติพันธุ์ ก่อให้เกิดงานศิลปวัฒนธรรมที่งดงามดังปรากฏตามวัดวาอารามต่างๆ เป็นมรดกของประเทศสืบทอดมาถึงทุกวันนี้ และบางแห่งทรงคุณค่าจนได้รับการยกย่องให้เป็นมรดกโลกที่ต้องรักษาไว้ซึ่งชมร่วมกันตราบนานเท่านาน เช่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พื้นที่ส่วนใหญ่ของภาคกลางเป็นที่ราบลุ่มกว้างใหญ่ มีแม่น้ำสำคัญหลายสายไหลผ่าน เช่น แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก เป็นต้น มีความอุดมสมบูรณ์เป็นอู่ข้าวอู่น้ำของประเทศ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม อันเป็นเอกลักษณ์

ที่โดดเด่น นอกจากนี้วัฒนธรรมตามภาคต่างๆ มีอัตลักษณ์ต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะ ภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศ ที่ส่งผลถึงวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี ต่อภาคนั้นๆ

ภาคกลาง ประกอบด้วย 22 จังหวัด ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบเกิดจากการทับถมของดินตะกอนที่แม่น้ำพัดมา เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำและที่ราบลูกฟูก มีลักษณะโดดเด่น อันเป็นต้นกำเนิดวัฒนธรรม ประเพณี ประกอบกับภาคกลางเป็นที่ตั้งของเมืองหลวงของประเทศไทยตั้งแต่ศึกดาบรพ คือ ทวารวดี อโยธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ ดังนั้น วัฒนธรรม วิถีชีวิต และประเพณีจึงทรงคุณค่าและตกทอดมาจนปัจจุบัน นอกจากนี้ วัฒนธรรมภาคกลางยังผูกพันกับที่ราบและแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ของประเทศ “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” แสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ (สมพงษ์ เกรียงไกรเพชร. 2537; บี เบีย. 2553)

ภาคเหนือ ประกอบด้วย 9 จังหวัด เป็นดินแดนที่มีความเจริญรุ่งเรืองตั้งแต่ครั้งอดีต เป็นดินแดนแห่งประวัติศาสตร์ที่มีศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีที่แตกต่างไปจากภาคอื่นๆ และการที่คนเหนือมีเชื้อสายไทยใหญ่ หน้าตาผิวพรรณ จึงต่างไปจากคนภาคอื่นๆ อีกทั้งมีความอ่อนหวาน ซื่อบริสุทธิ์ ทำให้คนเหนือ มีเอกลักษณ์ที่เด่นชัดของตนเอง ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาทำให้เกิดธรรมชาติที่สวยงาม มีความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ และเป็นที่อยู่ของคนไทยภูเขาหลายเผ่าพันธุ์ ภาคเหนือจึงเป็นที่รวมของวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่งดงาม ซึ่งได้สืบทอดกันมายาวนาน (คิงคอง. 2553)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือภาคอีสาน ประกอบด้วย 20 จังหวัด เป็นภาคที่มีเนื้อที่มากที่สุดในประเทศไทย และมีประชากรมากที่สุด นอกจากนี้ยังเป็นดินแดนเก่าแก่โบราณมีภูมิภาคหลากหลายศิลปวัฒนธรรมและประเพณีต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่นและจังหวัด ศิลปวัฒนธรรมเหล่านี้ เป็นเครื่องบอกถึงความเชื่อ ค่านิยม ศาสนา และรูปแบบการดำเนินชีวิตตลอดจนอาชีพของคนในท้องถิ่นนั้นได้เป็นอย่างดี สาเหตุที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความหลากหลายทางศิลปวัฒนธรรมประเพณีส่วนหนึ่งอาจจะเป็นผล มาจากการเป็นศูนย์รวมประชากรหลากหลายเชื้อชาติ และมีการติดต่ออย่างใกล้ชิดสนิทสนมกับประชาชนในประเทศเพื่อนบ้านจนเกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม การไปมาหาสู่กันระหว่างประชาชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับประชาชนของประเทศเพื่อนบ้านทำให้เกิดการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมประเพณีระหว่างกัน เพราะศิลปวัฒนธรรมประเพณีและรูปแบบการดำเนินชีวิตที่คล้ายคลึงกัน ทั้งวัฒนธรรมทางด้าน การดำรงชีวิตและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาที่สามารถสังเกตรูปแบบวัฒนธรรมที่ดั่งงามของชาวภาคตะวันออกเฉียงเหนือผ่านทางประเพณีต่างๆ ที่ชาวภาคตะวันออกเฉียงเหนือจัดขึ้น ซึ่งสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้เป็นอย่างดี (สมศักดิ์ จันทร์โพธิศรี. 2515)

ภาคใต้ ประกอบด้วย 14 จังหวัด มี 13 จังหวัดมีเขตติดต่อกับทะเล ลักษณะภูมิประเทศประกอบด้วยพื้นที่ราบป่าไม้ ภูเขา หาดทราย น้ำตก ถ้ำ ทะเลสาบและกลุ่มเกาะในท้องทะเลทั้งสองฝั่ง คือ ฝั่งอ่าวไทยกับฝั่งอันดามัน สภาพอากาศค่อนข้างร้อน มีฝนตกชุกตลอดทั้งปี เนื่องจากได้รับอิทธิพลของลมมรสุม ดังนั้น ภาคใต้จึงมีเพียง 2 ฤดู คือ ฤดูฝนกับฤดูร้อน ภาคใต้มีความสัมพันธ์กับประเทศในเอเชียอาคเนย์มาโดยตลอด การค้าขายกับจีนมีมา ตั้ง

แต่พุทธศตวรรษที่ 5 จนถึง 16 ทำให้ศิลปวัฒนธรรมได้รับอิทธิพลจากจีนผสมผสาน ในกลางพุทธศตวรรษที่ 10 – 12 มีการติดต่อกับอินเดีย มีการเผยแพร่ศาสนาพราหมณ์และศาสนาพุทธ ซึ่งก่อให้เกิดอิทธิพลทางด้านศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งวรรณคดี ความเชื่อ ประเพณี และกฎหมายในพุทธศตวรรษที่ 12 – 15 มีการค้าเครื่องเทศกับชาวเปอร์เซียและชาวอาหรับ ซึ่งได้นำศาสนาอิสลามมาสู่เกาะสุมาตรา จากนั้น ได้ขยายสู่แหลมมลายูถึงประเทศไทยตอนใต้ทำให้ชาวพื้นเมืองภาคใต้ส่วนหนึ่งนับถือศาสนาอิสลามนอกจากชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิม ยังมีชาวพื้นเมืองเรียกว่า “ชาวเลหรือชาวน้ำ” ซึ่งมีสีผิวคล้ำ ร่างกายแข็งแรง นิสัยรักสงบ นับถือภูตผีปีศาจ มีประเพณีบวงสรวงบรรพบุรุษและเจ้าเกาะ สำหรับชาวซาไก ก็เป็นชนพื้นเมืองอีกเผ่าหนึ่งที่อาศัยทางภาคใต้ ผิวดำและรูปร่างคล้ายคลึงชาวเล แต่อาศัยอยู่ตามป่าเขา มีอาชีพหาของป่า (ประทุม ชุ่มเพ็งพันธุ์, 2544)

ด้วยความโดดเด่นของวัฒนธรรมไทยในแต่ละภาคที่มีอัตลักษณ์ จึงทำให้ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นอาจารย์ชาวจีนสอนภาษาไทยของมหาวิทยาลัยกวางสี สาธารณรัฐประชาชนจีน สนใจที่จะสร้างแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาค สำหรับนักศึกษาจีน เพราะเป็นเรื่องที่นักศึกษาชาวจีนโดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยกวางสี ยังไม่ได้ศึกษาอย่างละเอียดและยังไม่มีตำราแบบเรียนเฉพาะเรื่องวัฒนธรรมไทย 4 ภาคไว้ศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้สร้างแบบเรียนโดยใช้วิธีการวิจัยหาประสิทธิภาพของแบบเรียนให้ได้แบบเรียนที่สามารถใช้ได้จริง อีกทั้งยังเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนหรือผู้สนใจชาวจีนได้ศึกษาด้วยตนเองต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาคสำหรับนักศึกษาจีน และหาประสิทธิภาพของแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาคสำหรับนักศึกษาจีน

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้แบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาค สำหรับนักศึกษาจีนวิชาเอกภาษาไทย ในระดับมหาวิทยาลัย ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด และเป็นแนวทางการสร้างแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยสำหรับนักศึกษาชาวจีนกับชาวต่างประเทศที่สนใจ

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาค้นคว้าดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

นักศึกษาจีนที่เรียนวิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยกวางสี ปีการศึกษา 2554 โดยเริ่มทดลองในเดือนกุมภาพันธ์ 2555 และมีความสามารถด้านภาษาไทยระดับกลาง จำนวน 15 คน โดยแบ่ง การทดลองเป็น 3 ครั้งๆ ละ 5 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

นักศึกษาจีนที่เรียนวิชาเอกภาษาไทยชั้นปีที่ 3 ของภาควิชาภาษาไทย คณะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัย กวางสี จำนวน 25 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เจาะจง

เนื้อหาแบบเรียน

การวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาวัฒนธรรมทั้ง 4 ภาคของประเทศไทย โดยเลือกวัฒนธรรมที่โดดเด่นของ 4 ภาค คือ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาของแบบเรียน เป็น 4 ส่วน แต่ละภาคมีเนื้อหาประกอบด้วย ความรู้ทั่วไป อาหารการกิน ประเพณีสำคัญประจำภาคและคำศัพท์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักศึกษาจีน หมายถึง นักศึกษาชาวจีนที่เรียนวิชาเอกภาษาไทยที่อยู่ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่ มหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีนที่มีการเปิดสอนวิชาภาษาไทย

2. แบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาคสำหรับนักศึกษา หมายถึง แบบเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งหมด 12 บท โดยมีเนื้อหาตามที่กำหนดไว้ในขอบเขตของการวิจัย

3. ประสิทธิภาพของแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาคสำหรับนักศึกษาจีน หมายถึง ผลการเรียนรู้ จากแบบเรียนเรื่องการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาค สำหรับนักศึกษาจีนเป็นไปตามเกณฑ์ที่ประเมินประสิทธิภาพ แบบเรียน โดยกำหนดเกณฑ์ไว้ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบทของ แบบเรียนเรื่องวัฒนธรรมไทย 4 ภาค โดยเฉลี่ยร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังจากเรียนแบบเรียนเรื่องวัฒนธรรมไทย 4 ภาคครบทั้ง 12 บท โดยเฉลี่ยร้อยละ 80

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความก้าวหน้าของผู้เรียนในการใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องตามความหมาย มีความรู้และความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาเรื่องวัฒนธรรมไทย 4 ภาค ซึ่งวัดได้จากคะแนนจากแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบเรียน วัฒนธรรม และวัฒนธรรมไทย 4 ภาค
2. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. สร้างแบบเรียน แบบทดสอบ และแผนการสอนของการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาค
4. ประเมินประสิทธิภาพแบบเรียนเรื่อง การสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาค
5. ดำเนินการทดลองหาประสิทธิภาพแบบเรียนกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คน
6. ใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ร้อยละ และ t-test

7. วิเคราะห์ข้อมูล
8. เสนอผลรายงานการวิจัย สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ได้แบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาคสำหรับนักศึกษาจีน 4 บท ดังนี้
 - บทที่ 1 ภาคกลาง
 1. ความรู้ทั่วไปของภาคกลาง
 2. อาหารประจำภาคกลาง น้ำพริกกะปิ ปลาพูทอด
 3. วัฒนธรรมประเพณีของภาคกลาง ประเพณีลอยกระทง
 - บทที่ 2 ภาคเหนือ
 1. ความรู้ทั่วไปของภาคเหนือ
 2. อาหารประจำภาคเหนือ น้ำพริกอ่อง
 3. วัฒนธรรมประเพณีของภาคเหนือ วันปีใหม่เมือง
 - บทที่ 3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 1. ความรู้ทั่วไปของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 2. อาหารประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส้มตำ
 3. วัฒนธรรมประเพณีของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเพณีบุญบั้งไฟ
 - บทที่ 4 ภาคใต้
 1. ความรู้ทั่วไปของภาคใต้
 2. อาหารประจำภาคใต้ แกงเหลืองหน่อไม้
 3. วัฒนธรรมประเพณีของภาคใต้ ประเพณีสารทเดือนสิบ
 2. ประสิทธิภาพของแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาค สำหรับนักศึกษาจีน สรุปได้ดังนี้
 - 2.1 คุณภาพของแบบเรียนจากการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า คุณภาพของแบบเรียนโดยรวมอยู่ในระดับดี เหมาะสมมาก
 - 2.2 ประสิทธิภาพจากทดลองใช้แบบเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง มีประสิทธิภาพ 86.00/86.90 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยประสิทธิภาพตัวแรก (E1) ของแบบเรียนทั้ง 4 บท อยู่ระหว่าง 84.90 – 88.60 ซึ่งมีประสิทธิภาพตัวแรก (E1) เฉลี่ยเป็น 86.00 และประสิทธิภาพตัวหลัง (E2) เป็น 86.90
- แสดงว่า แบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาคสำหรับนักศึกษาจีน มีประสิทธิภาพเพียงพอ ที่จะนำไปใช้เป็นแบบเรียนในการเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยสำหรับนักศึกษาจีนได้

อภิปรายผล

1. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสร้างแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาคสำหรับนักศึกษาจีน ปรากฏว่า ประสิทธิภาพของ E1 เท่ากับ 86.00 และประสิทธิภาพของ E2 เท่ากับ 86.90 สรุปได้ว่า แบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาคสำหรับนักศึกษาจีน มีประสิทธิภาพ 86.00/86.90 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้คือ 80/80 แสดงว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ในแผนการสอนของทุกบท ทั้งนี้เป็นเพราะแบบเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีเนื้อหาด้านวัฒนธรรมไทยที่น่าสนใจสำหรับนักศึกษาจีน เป็นวิถีชีวิตไทย แสดงถึงความหลากหลายและลักษณะเด่นของวัฒนธรรมไทยได้เรียนรู้คำศัพท์เฉพาะหลักภาษาไทยและการใช้ภาษาไทย นอกจากนั้น บทเรียนแต่ละบทได้จัดเนื้อหาตามลำดับ และมีรูปภาพ รูปเล่มมีสีสัน ดึงดูดผู้เรียนให้เกิดความสนใจ มีการตั้งคำถามท้ายบทเรียน ทำให้เกิดการพัฒนา การเรียนรู้แก่ผู้เรียน สอดคล้องกับ ททัย ดันหยง (2528: 40 - 43) ที่กล่าวถึง ทฤษฎีเชื่อมต่อกันของการตอบสนองของ เอ็ดเวิร์ด ลี ธอร์นไดค์ (Edward L. Thorndike) เชื่อว่า การทำงานสมองของมนุษย์ประกอบด้วยสถานการณ์เดิม ซึ่งเชื่อมต่อกับสถานการณ์สิ่งเร้า และการตอบสนองที่ได้รับมาใหม่ การสร้างแบบเรียนที่มีสีสันภาพตื่นตาตื่นใจ เรื่องเล่า ตัวอย่าง เหตุการณ์ และการตั้งปัญหาที่เร้าใจให้เกิดการตอบสนอง จะก่อให้เกิดการเรียนรู้

2. แบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาคสำหรับนักศึกษาจีนมีประสิทธิภาพ 86.00/86.90 โดยมีประสิทธิภาพของ E2 มากกว่าประสิทธิภาพของ E1 เมื่อวิเคราะห์แล้ว เป็นเพราะในการวัดผลสัมฤทธิ์หลังการเรียน ผู้เรียนมีเวลาทบทวนเนื้อหามากกว่าการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน ซึ่งทำให้ค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพของการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนน้อยกว่าค่าประสิทธิภาพการวัดผลสัมฤทธิ์หลังการเรียน นอกจากนี้ หลักการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนผู้เรียนได้นำแบบเรียนไปทบทวนด้วยตนเองเพราะทราบว่าจะมีการทดสอบปลายภาคเรียน อีกทั้งแบบเรียนประกอบภาษาไทยมีภาษาจีนอธิบายเพื่อให้เกิดความเข้าใจเป็นรูปธรรมช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจคำศัพท์หลักภาษาและการใช้ภาษา วิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทยได้เป็นอย่างดี เกิดความชำนาญในการเข้าใจเนื้อหา และการใช้ภาษามากยิ่งขึ้น ซึ่งต่างจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนที่ผู้เรียนยังเข้าใจเนื้อหาและหลักภาษาอย่างไม่ถ่องแท้ เป็นเหตุให้ค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพของการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน E1 น้อยกว่าค่าประสิทธิภาพการวัดผลสัมฤทธิ์หลัง การเรียน E2

3. จากค่าประสิทธิภาพร้อยละของแต่ละบท เป็นที่สังเกตว่า บทที่ 1 ภาคกลางมีค่าประสิทธิภาพร้อยละมากที่สุด คือ 88.60 บทที่ 2 ภาคเหนือ และบทที่ 4 ภาคใต้ มีค่าประสิทธิภาพร้อยละใกล้เคียงกัน ตามลำดับคือ 85.60 และ 85.10 ส่วนบทที่ 3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีค่าประสิทธิภาพร้อยละน้อยที่สุด คือ 84.90 เป็นเพราะตามหลักสูตรภาควิชาภาษาไทยมหาวิทยาลัยวงวสี การจัดเนื้อหาการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นภาคกลาง มีส่วนหนึ่งเป็นภาคเหนือและภาคใต้ ส่วนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีน้อยที่สุด อีกทั้งในการทดลองใช้แบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาคสำหรับนักศึกษาจีน กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความสนใจกับเนื้อหาของบทที่ 1 ภาคกลางมากที่สุด และไม่ค่อยเข้าใจอย่างลึกซึ้งกับเนื้อหา บทที่ 3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้น บทที่ 3 ที่มีค่าประสิทธิภาพต่ำกว่าบทอื่น อาจจะต้องเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ เนื้อหา หลักภาษาเป็นอย่างดีในทุกบทตามวัตถุประสงค์

4. การวิจัยบรรลุดูประสงคฺ์ที่กำหนดไว้ กล่าวคือ แบบเรียนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ด้วยเหตุผล 2 ประการ ดังนี้

4.1 การสร้างแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาคสำหรับนักศึกษาจีนได้ดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนการวิจัย เริ่มจากการศึกษาหลักสูตรของภาควิชาภาษาไทยมหาวิทยาลัยวงวาศีที่รายวิชาการสอนวัฒนธรรมไทยยังขาดแคลนแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย โดยการสำรวจเนื้อหาจากแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาค สำหรับนักศึกษาจีน ศึกษาเอกสารข้อมูล และงานวิจัยที่ใช้ในการสร้างแบบเรียน จากนั้นนำแบบเรียนเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะก่อนนำแบบเรียนเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านแบบเรียนและการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินคุณภาพของแบบเรียน และนำผลการประเมินและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เป็นแบบเรียนที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และมีประสิทธิภาพ บรรลุดูประสงคฺ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับการอภิปรายผลของ ฟาง จื่อหฺวู่ (2552) ที่สร้างชุดการสอนทักษะการพูดภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวและการโรงแรมสำหรับนักศึกษาจีน ที่กล่าวว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน เป็นเพราะชุดการสอนที่สร้างขึ้นต้องดำเนินการตามขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบ

4.2 แบบเรียนที่สร้างขึ้นเป็นแบบเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพราะได้สร้างขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเจาะจงคือ ผู้เรียนนักศึกษาจีนวิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยวงวาศี เนื่องจากผู้วิจัยเป็นอาจารย์ประจำสอนภาษาไทย อีกทั้งมีประสบการณ์ในการสอนรายวิชานี้ จึงทราบเนื้อหาวัฒนธรรมที่ผู้เรียนสนใจมีเรื่องใดบ้าง และได้สร้างเนื้อหาที่มีรูปภาพสีสันแบบทดสอบที่เชิญชวนให้ศึกษาหาคำตอบหลักภาษาและการใช้ภาษาที่นักเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีตันหยง (2528: 40 - 43) ที่ได้กล่าวถึงทฤษฎีเสริมแรงของเบอรรีร์ส เอฟ สกินเนอร์ (Burrhus F. Skinner) เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกิริยาสะท้อนหลังจากเกิดกระบวนการของสิ่งเร้าและการตอบสนอง ดังนั้น หนังสือเรียนที่มีเนื้อหาเร้าใจ กิจกรรมที่สนุกสนานบันเทิงใจเป็นการเสริมแรงแบบอุปนัย คือได้รับความพอใจ หรือเป็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนหรือการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

1.1 แบบเรียนที่มีสื่อการสอนที่เหมาะสม และหลากหลายประกอบ จะดึงดูดความสนใจและทำให้แบบเรียนน่าเรียนมากขึ้น โดยเฉพาะผู้เรียนที่เป็นชาวต่างประเทศ

1.2 ควรนำสื่อของจริงมาใช้ประกอบการสอนจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น

1.3 ส่งเสริมผู้เรียนให้ใช้ความคิดวิเคราะห์ และคิดเปรียบเทียบกับวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย
 - 2.1 ควรสร้างแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย เฉพาะด้านสำหรับนักศึกษาจีน เช่น อาหารไทย การแต่งกาย ประเพณี เป็นต้น
 - 2.2 ควรสร้างแบบเรียนสำหรับนักศึกษาจีนในด้านทักษะทางภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา
 - 2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างสื่อ CD – ROM ในการสอนวัฒนธรรมไทยสำหรับนักศึกษาจีน

บรรณานุกรม

- คิงคอง. (2553). **ศิลปวัฒนธรรมภาคเหนือ**. สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2554, จาก http://lingkingkong-kingkong.blogspot.com/2010/01/blog-post__26.html
- จิรัชญา มณีเนตร. (2553). **ไทยศึกษาเพื่อการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- ทิพย์สุดา นัยทรัพย์. (2535). **ภาษากับวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: ภาคพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการกรมการฝึกหัดครู.
- บี เบีย. (2553). **ศิลปวัฒนธรรมไทยภาคกลาง**. สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2554, จาก http://chanatda215.blogspot.com/2010/02/blog-post__10.html
- ประทุม ชุ่มเพ็งพันธุ์. (2544). **วิถีชีวิตชาวใต้ประเพณีและวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- ฟู, เจียงหยิว. (2544). **การสัมมนาระดับภูมิภาคว่าด้วยการเรียนการสอนภาษาไทยในบริบทไทยศึกษา เรื่องการเรียนการสอนภาษาไทยในมุมมองจากมหาวิทยาลัยปักกิ่ง**. กรุงเทพฯ: กองวิเทศสัมพันธ์ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- ภัทรพร หิรัญภัทร์. (2548, มกราคม - มิถุนายน). การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมกับการเรียนการสอนภาษาที่สอง. **ภาษาและวัฒนธรรม**. 24 (1): 82 – 91.
- สมพงษ์ เกรียงไกรเพชร. (2537). **บันทึกประเพณีไทยภาคกลาง**. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- สมศักดิ์ จันทร์โพธิศรี. (2515). **ประมวลประเพณีไทยอีสาน**. กรุงเทพฯ: ธรรมบรรณาการ.
- สุพัตรา สุภาพ. (2528). **สังคมและวัฒนธรรมไทย**. กรุงเทพฯ: พานิช.
- หทัย ดันหยง. (2528). **การเขียนหนังสือแบบเรียน**. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- Brown, Douglas H. (2000). **Principles of Language Learning and Teaching**. New York: Longman.
- 中新网. (2010). **综述：中泰建交35周年合作交流成果**. Retrieved March 11, 2011, from <http://www.chinanews.com/gj/2010/06-29/2370818.shtml>
- 南博会知识. (2011). Retrieved March 11, 2011, from <http://wenku.baidu.com/view/18b8b5c42cc58bd63186bdd6.html>